

Tegen het vergeten - Tegen het niet weten

De toekomst zal het vergeten als velen het nu niet weten

Een Initiatiefvoorstel van de gemeenteraadsfracties
van de Ouderenpartij Diemen en de Onafhankelijke Partij Diemen

Februari 2023

Inhoud

Inleiding.....	3
Doel	4
Beleid antisemitisme	4
Actueel antisemitisme	4
Wat gebeurt er al in Diemen	4
Middelen	4
Wat vragen we van de gemeente Diemen.....	5
Geraadpleegde bronnen.....	6

Inleiding

Het Parool meldde op 25 januari onder de kop 'Kennis Holocaust holt hard achteruit' over de afnemende kennis van Holocaust en Jodenvervolging onder met name de jeugd. Dit naar aanleiding van een recent onderzoek van de in New York gevestigde Claims Conference.

Een samenvatting:

Meer dan de helft (54 procent) van de 2000 Nederlandse ondervraagden weet niet dat tijdens de Holocaust zes miljoen Joden zijn vermoord.

Vooraf de millennials (geboren tussen 1980 en 1995) en de zogenoemde generatie Z (geboren tussen 1995 en 2010) lieten een groot gebrek aan kennis zien. Zo noemde 23 procent de Holocaust een mythe - een vorm van Holocaustontkenning.

De twee jongste generaties vormden gezamenlijk 40 procent van de geënquêteerden. Ruim een derde van de millennials volgt een studie. Van deze groepen respondenten zei 37 procent te geloven dat er twee miljoen Joden of minder zijn vermoord.

Zo wist 53 procent van de ondervraagden niet dat de Holocaust ook in Nederland heeft plaatsgevonden en kon meer dan de helft van alle ondervraagden (59 procent) geen naam van een kamp in Nederland noemen (zoals Westerbork en Vught) waarvandaan Joden naar concentratiekampen als Auschwitz werden gedeporteerd. Het onderduikverhaal van Anne Frank is wel bekend bij 89 procent van de Nederlandse ondervraagden. Ook erkent 65 procent van hen dat er antisemitisme is in Nederland. 53 procent van de respondenten gelooft dat de Holocaust opnieuw zou kunnen gebeuren.

Deze uitkomst verontrust onze fracties. We realiseren ons dat de verhalen uit eigen ervaring van onze ouders, grootouders en overgrootouders over de oorlog en de Jodenvervolging steeds minder worden verteld. Of er werd gezweigd, omdat familieleden waren vermoord en de verschrikkingen en leegte die zij achterlieten, onbespreekbaar waren.

Alhoewel we in dit voorstel acties tegen antisemitisme centraal stellen, doen we dat in het besef dat elke andere groep ook slachtoffer kan worden als in breder verband niet wordt opgetreden tegen discriminatie, racisme en uitsluiting. De discussie over het slavernijverleden heeft duidelijk gemaakt dat structureel racisme een grote impact heeft gehad, en nog steeds heeft, op de huidige generaties.

Daarnaast is dit onderwerp niet iets van lang geleden. De Tweede Wereldoorlog is weliswaar lang geleden, maar de oorlog in Oekraïne maakt duidelijk dat we lang met de gevolgen van een nieuwe, dichtbij oorlog moeten leren leven.

Doel

Bevorderen van kennis en bewustzijn over Joodse cultuur, antisemitisme, Jodenvervolging en discriminatie, racisme en uitsluiting in het algemeen.

Beleid antisemitisme

Het kabinet heeft een Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB) aangesteld. Deze heeft in oktober 2022 een Werkplan 2022-2025 gepresenteerd met actiepunten. Er zijn drie pijlers die als leidraad dienen:

1. Monitoren en opvolgen
2. Onderwijs en preventie
3. Herdenken en vieren

De NCAB bouwt voort op bestaande programma's, instructies en activiteiten en stimuleert nieuwe projecten en samenwerkingen. Het werkplan wordt jaarlijks geactualiseerd. Er is echter geen budget om projecten te ondersteunen.

Actueel antisemitisme

Antisemitisme is van alle tijden. Hier noemen we slechts een aantal voorbeelden.

- Spreekkoren tegen voetbalclubs. In 1992 stuurde de toenmalige Diemense burgemeester De Hon een trein met FC Utrecht-voetbalsupporters, die antisemitische leuzen schreeuwden, terug;
- Aanslagen op Joodse instellingen en restaurants;
- Permanente bewaking van Joodse scholen en synagogen;
- Tijdens anticorona-demonstraties misbruik maken van de Jodenster en concentratiekamp-kleding;
- Politici van een bepaalde politieke partij verspreiden structureel antisemitische berichten op sociale media;
- Bekladden van muren. De foto op de voorpagina is een voorbeeld van hedendaags antisemitisme. Niet onderbouwde en te weerleggen beschuldigingen die joden de schuld van de slavernij geven. De foto is op 26 januari 2023 genomen op 50 meter afstand van de gemeentegrens van Diemen;
- Joden controleren de wereld. Wereldwijd zijn er slecht 15 miljoen Joden en toch krijgen zij vaak de schuld als het slecht gaat.
- Antisemitische laserprojecties op de gevel van het Anne Frankhuis

Wat gebeurt er al in Diemen

- 4 mei-herdenking;
- Struikelstenen gelegd in Schoolstraat en Jan Bertsstraat;
- Burgemeester legt jaarlijks bloemstuk bij Auschwitz-herdenking en Februaristaking;
- Schoolkinderen Kersenboom hebben verzetsmonument Overdiemerweg geadopteerd;
- Schoolkinderen Octopus hebben struikelstenen geadopteerd;
- Historische Kring Diemen: artikelen en boek;
- Toekomstig Holocaust-gedenkteken in het Van Gemertplantsoen.

Middelen

- Faciliteren van bezoeken aan Namenmonument, Holocaustmuseum, Verzetsmuseum, Anne Frankhuis en Westerbork door bovenbouw basisschool en toekomstige middelbare school. Ook sportclubs, studenten, kerken en Welzijn Diemen hierbij betrekken;
- Aandacht voor plekken in Diemen waar joden ondergedoken hebben gezeten, o.a. struikelstenen, monument, spoorlijn, Joodse begraafplaats;
- Faciliteren deelname reis naar Auschwitz;
- Uitnodigen sprekers en/of overlevenden;
- Gebruik maken van sociale media. Bijv. Podcast 'De stad moet plat' van het Comité Herdenking Februaristaking. Themajaar 2023 'Leven met oorlog' van Joods Cultureel Kwartier.

Wat vragen we van de gemeente Diemen

- Aanstelling gemeentelijk coördinator discriminatie, racisme en antisemitisme;
- Budget vrijmaken op de gemeentebegroting;
- Aansluiten bij bestaand beleid en middelen;
- Overleg met scholen, bibliotheek, sportclubs, Welzijn Diemen, studenten, kinderraad, jongerenraad over gezamenlijk programma.

Geraadpleegde bronnen

Kennis Holocaust holt hard achteruit. Het Parool 25 januari 2023

Amerikaans onderzoek: 23% jonge Nederlanders denkt dat de Holocaust wordt overdreven. CIDI januari 2023

www.cidi.nl/amerikaans-onderzoek-23-jonge-nederlanders-denkt-dat-de-holocaust-wordt-overdreven/

Dutch antisemitism survey. Claims Conference 25 januari 2023

www.cidi.nl/wp-content/uploads/2023/01/Survey-Dutch-antisemitism.pdf

Werkplan Antisemitismebestrijding Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding 2022-2025

www.antisemitismebestrijding.nl/documenten/publicaties/2022/10/6/werkplan-antisemitismebestrijding-2022-2025

Podcast De stad moet plat: www.destadmoetplat.nl

Leven met oorlog: www.detweedewereldoorlog.nl